

ARON bvba
Archeologisch Projectbureau

RAPPORT 491

Archeologienota Lanklaar (Dilsen-Stokkem), Dorpsstraat

Bouw van een zorgcentrum

DEEL II: Programma van maatregelen

Inge Van de Staey, Petra Driesen & Thomas Himpa
Oktober 2017

DEEL 2. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1. Gemotiveerd advies

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

Tot op heden werd enkel een vooronderzoek in de vorm van een bureauonderzoek (2017J6) uitgevoerd met betrekking tot het volledige terrein, kadastraal gekend als Dilsen-Stokkem, afd. 5, sectie A, percelen 94H en 95V.

Op basis van het bureauonderzoek is het mogelijk om met voldoende zekerheid een uitspraak te doen over de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van archeologisch erfgoed, de waarde daarvan (kennispotentieel) en de omgang hiermee.

1.2 Duiding en waardering van de archeologie in het projectgebied

Hoewel op het onderzoeksterrein de aanwezigheid van archeologische sporen niet uitgesloten kan worden, blijkt op basis van het bureauonderzoek dat quasi over het gehele terrein een geroerde bodem kan vermoed worden. Het betreft hierbij vooral recente verstoringen, m.n. de bouw van de bestaande winkel/toonzaal, de bouw van twee woonhuizen en enkele bijgebouwen, en de aanleg van verhardingen en nutsleidingen.

Niet tegenstaande het bureauonderzoek aantoonde dat de omgeving rondom het onderzoeksterrein vanaf de steentijd bewoond was, kan door de graad van verstoringen op het terrein in combinatie met de oorspronkelijke aanwezigheid van een dunne antropogene humus-A horizont, vermoed worden dat mogelijk aanwezige archeologische sporen en/of sites grotendeels vergraven zijn.

1.3 Impact van de geplande bodemingrepen

Op basis van de omschrijving van de geplande bodemingrepen in *deel 1: Verslag van de resultaten, 1. Beschrijvend gedeelte, 1.3 Beschrijving van de geplande bodemingrepen* kan de impact van deze bodemingrepen op het mogelijk aanwezige archeologisch erfgoed bepaald worden.

De huidige bodemingreep vindt plaats op een ca. 3200 m² groot onderzoeksterrein, kadastraal gekend als Dilsen-Stokkem, Afd. 5, sectie A, percelen 94H en 95V.

Op het onderzoeksterrein zijn voor de bouw van een zorgcentrum (1300 m²) bodemingrepen tot ca. 1,60 m onder het maaiveld voorzien. Voor de aanleg van verhardingen bereiken de geplande bodemingrepen een gemiddelde diepte tot ca. 45 cm onder het maaiveld. Ter hoogte van de groenzones zijn slechts bodemingrepen gepland tot ca. 20 cm, met uitzondering voor de aanleg van bomen waar plaatselijk diepere uitgravingen gebeuren (ca. 80 cm). Ook voor de aanleg van nutsleidingen zijn plaatselijk afgravingen tot ca. 1,20 m gepland.

1.4 Conclusie

De huidige bodemingreep vindt plaats op een ca. 3200 m² groot onderzoeksterrein, gelegen aan de Dorpsstraat te Dilsen en kadastraal gekend als Dilsen-Stokkem, Afd. 5, sectie A, percelen 94H en 95V.

Het onderzoeksterrein is momenteel quasi volledig bebouwd (2311 m²). Zo wordt het terrein ingenomen door een deels onderkelderde winkel/toonzaal met woonhuis en garage (nr. 38-40, perceel 95V) en een naastgelegen woonhuis met garage (nr. 36, perceel 94H). De rest van het terrein is verhard (889 m²).

Het in oorsprong aanwezige bodemprofiel (met inbegrip van een dunne antropogene A-horizont (-20 cm)), in combinatie met de recente verstoringen op het terrein, maakt dat de kans op het aantreffen van een originele bodemprofielontwikkeling op het ganse terrein bijzonder klein is. Een volledig weggegraven bodemprofielprofiel is aannemelijk ter hoogte van de aanwezige kelders (-3,5 m) in het zuiden langs de Dorpsstraat en centraal op het terrein (ca. 833 m²). Ook ter hoogte van de rest van de bebouwde delen (1479 m², -50 tot -80 cm) kan een verstoorde bodem vermoed worden. Door de aanwezige verstoringen zullen enkel diep uitgegraven archeologische sporen zoals beerputten, waterputten, ... deels bewaard gebleven zijn.

Een intact bodemprofiel bewaard bleef mogelijk onder de aanwezige verhardingen bewaard, waardoor ook het aantreffen van bodemsporen in deze zones mogelijk is. Op te merken hierbij is dat deze ca. 889 m² grote zone in drie kleinere delen (480 m², 280 m² en 229 m²) onder te verdelen is, die zich bovendien verspreid op het onderzoeksterrein bevinden.

Zowel prehistorische artefactensites evenals (proto-)historische sites zullen grotendeels vergraven zijn. Bijkomend zullen eventueel aanwezige sporen, gezien de omgeving van het onderzoeksterrein quasi volledig bebouwd, onmogelijk in een ruimere context kunnen worden bekeken.

Op basis van deze gegevens wordt voor het onderzoeksterrein geen vervolgonderzoek geadviseerd. De kans op kennisvermeerdering wordt daarom als gering ingeschat, waardoor de uitvoer van een vervolgonderzoek kostenbaten te duur is.

Een Programma van Maatregelen werd dan ook niet opgemaakt. De aannemer/uitvoerder van de werken is wel gehouden aan de meldingsplicht van archeologische vondsten. Deze melding van archeologische toevalsvondsten is wettelijk verplicht. De context zit vervat in artikel 5.1.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. De vinder is verplicht om de vondst binnen de drie dagen te melden aan het agentschap Onroerend Erfgoed en beschermt de vondst en haar vindplaats tot tien dagen na het vinden.

BIBLIOGRAFIE

ARTS T. (2003) *Feresne. Langs de heirbaan. Een Romeinse nederzetting tussen Tongeren en Nijmegen*, Borgerhout.

BAEYENS, L & SANDERS, J (1989) Bodemkaart van België. Verklarende tekst bij de kaartblad Stokkem 64W, Brussel.

BEERTEN, K. (2005) *Toelichting bij de Quartairgeologische kaart. Kaartblad 26 Rekem*. Leuven

CGP: Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 2.0.

DE CLERCQ W., BASTIAENS W., DEFORCE K., DESENDER K., ERVYNCK A., GELORINI V., HANECA K., LANGOHR R. EN VAN PETEGEM A. (2001) Waarderend en preventief archeologisch onderzoek op de Axxes-locatie te Merelbeke (prov. Oost-Vlaanderen): een grafheuvel uit de Bronstijd en een nederzetting uit de Romeinse periode, *Archeologie in Vlaanderen* VIII, 123 – 164.

DEEBEN, J. & RENSINK, E. (2005) *Het Laat-Paleolithicum in Zuid-Nederland*.

DRIESEN P. & STEEGMANS J. (2009) Archeologische terreinverkenning i.k.v. de aanleg van aardgasvervoerleiding te Dilsen-Stokkem. Onderzoek uitgevoerd in opdracht van Fluxys nv., *ARON rapport 64*. Sint-Truiden.

HANECA, K., DEBRUYNE S., VANHOUTTE S. EN ERVYNCK A. (2016) Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie. (Onderzoeksrapport 48, OE), Brussel.

MERVIS, D., DEVILLE, T. & HOUBRECHTS, S. (2011) *Soerveld te Dilsen-Stokkem. Archeologisch vooronderzoek door middel van proefsleuven, onuitgegeven rapport*, Van Den Boer Concept.

MOSTERT, M. (2017) Archeologienota Dilsen-Stokkem, Nieuwstraat. *BAAC-rapport 421*.

PAULISSEN, E. (1973) *De morfologie en de kwartairstratigrafie van de Maasvallei in Belgisch Limburg*. Brussel.

REYSEL, P., STEEGMANS, J. & DRIESEN, P. (2011) *Prospectie met ingreep in de bodem aan de Rode-Kruisstraat te Dilsen-Stokkem, onuitgegeven rapport*, Stad Dilsen-Stokkem.

VAN DE VELDE, E., DEVILLE, T., HOUBRECHTS, S. (2010) Oude Baan te Lanklaar (gem. Dilsen-Stokkem). Archeologisch vooronderzoek door middel van proefsleuven. *Condor Archaeological Research* 23.

VAN RANST E. EN SYS C. (2000) *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen*, Gent.

VERHAGEN, J.W.H.P., RENSINK E. & CROMBÉ PH. (2011) Optimale strategieën voor het opsporen van Steentijdvindplaatsen met behulp van booronderzoek. Een statistisch perspectief (*Rapportage Archeologische Monumentenzorg* 197).

VERHOEVEN, M., ELLENKAMP, G.R. & KEIJERS D.M.G. (2010), Een archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart voor de gemeente Echt-Susteren.

Websites:

dov.vlaanderen.be

klip.agiv.be

<http://cai.onroerenderfgoed.be>

<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1024695¶m=inhoud&ref=search>

<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1023317¶m=inhoud&ref=search>

<https://geo.onroenderfgoed.be/>
<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten>
<https://inventaris.onroenderfgoed.be/thesaurus>
https://www.onroenderfgoed.be/assets/files/content/images/Code_van_Goede_Praktijk.pdf
https://www.onroenderfgoed.be/assets/files/projects/downloads/Begrippenlijst_feb2013.pdf
https://www.onroenderfgoed.be/assets/files/news/downloads/stroomschema_stedenbouwkundig-verkaveling_v7.pdf
www.cartesius.be
www.geopunt.be
www.onroenderfgoed.be/assets/files/content/downloads/140915_LV_RWO_Brochure_regelgeving.pdf
<http://www.rlkm.be/nl/hoge-kempen/erfgoed-databank/text/>
<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/121707>

